

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25 „
Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov. v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročilne se upravnistvo ne osira.

EDINOST

Oglas in oznanila se računajo po 8 nov. vsakega v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročilno, reklamacijske in inseratne prejemaj upravnistvo Piazza Caserma št. 2. Odpriete reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinost je moč.“

Vabilo na naročbo.

Ob začetku novega leta vabimo svoje naročnike, da pravočasno ponovno svojo naročbo in da skušajo nam pridobiti novih naročnikov. Časi so resni, in morda se nam bliža doba, ko bode narod slovenski krvavo potreboval ne od visnih glasil, zahtevajočih prava naša ne oziraje se ne na desno ne na levo. Nam je resna volja, pri katerih-si-hodi odnošajih brezobzirno zagovarjati narodni naš interes, a v tem boji trebamo duševne in gmotne podpore naroda. Kdor se torej strinja z našimi načeli, stopi hitro v naš krog.

Cena listu je:

za vse leto . gl. 6.—
za polu leta „ 3.—
za četrt leta „ 1.50

Uredništvo in upravnistvo.

Vinorejcem po Primorskem.

V malo dneh razpravljale se bodo v državnem zboru na Dunaji nove pogodbe, tikajoče se trgovine in carine, mej našo državo in Italijo, Nemčijo in Belgijo. Pogodbe te naj bi stopile v veljavo z dnem 1. februarja t. l. ter trajale do konca leta 1903, torej skoro polnih 12. let.

Lehko rečemo torej, da se bodo v kratkem iz države naše laglje prodajali v tujino žito, živila in neke vrste industrijalni proizvodi, dočim bodo trpele druge vrste industrije.

V prvi vrsti okoristi se z novimi pogodbami Ogerska, koja ima mnogo žita in pridelkov; zato so Madžari zadovoljno pritrtili pogodbam.

Bojimo se po vsej pravici, da se nam tu podraži kruh in meso, osobito pa, ako

bodo v Rusiji dlje časa trajale slabe letine in bi ta država bila prisiljena zabraniti izvoz žita.

In tudi nemško cesarstvo pritrtilo je rado novi pogodbi z Avstrijo. Istotako pričakuje Italija velike koristi od nove pogodbe z državo našo.

Nastaje torej uprašanje: je-li mogoče, da bi imeli na vseh straneh koristi, a nikjer škode? To je izvestno težko, ali tudi to moglo bi se razumeti, ako bi se interesi nekako vzravnali, da bi namreč vsaka stran nekaj izgubila in nekaj pridobila. In zares govore oni, ki zagovarjajo te nove trgovinske pogodbe: „Kar izgubimo v tem ali tem delu pogodbe, pa pridobimo v drugem.“

Tu pa tam je morda res tako. Ako, recimo, Avstrija potrebuje lana ali riža, Italija pa mesa in kruha, bosti obe gledali na to, da jedna drugi določita kolikor možno ugodno carino. Če pa lahko dobivamo lan tudi od drugod, smemo mi proti Italiji svobodno določiti nekoliko višjo carino za to blago, zato pa i ona lahko naloži nekoliko višjo carino na naše žito, ako je more tudi od drugod dobivati. Tako bi Avstrija se okoristila pri množini lana, kar bi izgubila pri množini riža; a Italija bi se okoristila pri žitu, kar bi izgubila na mesu.

Ali slabo je, ako jedna država — poštevač v se koristi pojedine trgovine — trpi na korist druge.

In ako se tudi to ne zgodi z ozirom na vso državo, zgodi se pa lahko za posamične pokrajine. Kajti: kaj koristi to onim pokrajinam, ki nimajo velikih fabrik, ako je pogodba taka, da je izdelkom iz fabrike oledčan izvoz v druge države? Ali pa: kako korist ima fabrikant, ako je trgovinska pogodba njegove države s kako drugo državo taka, da je ugodniša za poljedelca, kajti poslednji prodaja laglje svoje pridelke v inozemstvo?

vedno nekdo gori hodi, vzdihuje, in celo človeški glas je slišati.

- Pri vas iz otročje sobe?
- Ne, ampak iz hodnika, tukaj.
- Na hodniku?
- Ne, ne, ampak samo iz hodnika se sliši.

Jaz sem vstal, vzel svečo in šel za njanjo na hodnik.

Po poti mi je ona vedno trdila, da je treba plačati za mašo in pokropiti podstrešje z blagoslovljeno vodo.

— Saj smo plačali, ko smo se sem preselili.

— A treba jo je že zopet plačati, gospod, ker ta nečisti duh se kmalo ugnjezdí.

- Pri teh besedah se je njanja prekrizala.
- Kak nečisti duh?
- Saj veste, kak.
- Je li kak škratelj?
- Morda je res.

Ko smo prišli na hodnik, bilo je vse tiho; zato sem pogledal smehljuje se na njanjo, misleč, da se jej je sanjalo.

Hipoma so se pa zaslišali nad glavo koraki in globok vzdihljaj; zdelo se mi je celo, da se nekdo joče. Naglo sem šel na konec hodnika, s katerega so vele

In kakor je s pojedinci, tako je tudi s pokrajinami: nekatere se bafijo poglavito ali tudi povsem le s poljedelstvom, druge pa osobito z obrtom in industrijo.

Tako prihajamo do uprašanja: prineso-li nove trgovinske pogodbe ožji naši domovini — Istri, Primorski in Dalmaciji — koristi ali škodo?

Tu moramo žalibože reči, da predvidjamo veliko zlo za te naše kraje, ako se postavnim pōtem utrdi in ako se vse izvede, kar je cesarska vlada predložila kot trgovinsko pogodbo s kraljestvom italijanskim.

Velika pogibelj tiči v tem, da bi v trgovino zašlo v veliki množini italijansko vino in da ne bi se moglo naše vino drugače prodajati, nego po prav nizkih cenah. To bi pa značilo gotov propad za Istro, za velik del Goriškega in za vso Dalmacijo.

Stvar je taka-le:

Ako hočeš dandanes uvesti v Avstrijo italijansko vino, moraš plačati uvoznine ali daca po dvajset goldinarjev v zlatu za vsacih 100 kil; to bi bilo približno: za hektoliter. Po takem je lahko razumeti, da italijansko vino ne more semkaj; kajti: računajmo, da stane doma hektoliter vina samo 2 goldinarja v zlatu in voznja samo 1 goldinar v zlatu, stalo bi vender — ako prištejemo uvoznino — 23 goldinarjev v zlatu. Po tej ceni je izvestno nikdo ne kupi, ker je predrago.

Posledica temu je, da so se tu dose-daj prodajala le najbolja italijanska vina in le nekatere posebne vrste.

Uvoznina vina v Italijo, od nas in od drugih strani, bila je dosedaj istotako visoka, to je, po 50 frankov za 100 kil., ali približno jeden hektoliter.

Toda Italija ima toliko vina, da bi ga mogla izvažati najmanje dvakrat toliko, nego-li ga sama potrebuje; ona more torej brez strahu znižati carino na tuja vina,

stopnice v podstrešje, toda njanja me je zagrabila za rob nočne suknje.

Vse govorjenje, kakor prejšnje, tako tudi sledeče, godilo se je šepetaje, pri čemer je starka javno izraževala strah: prekriževala se je, skoro jokala in goreče me prosila, da naj ne hodim tija, t. j. v podstrešje, katero se jej je zdelo nekako zbirališče nečistih duhov; a jaz sem jej nasprotoval. Tu je začela prositi dovoljenja, da bi smela vzbuditi Spiridona, kateri je bil kuhar in jedini možki sluga v naši hiši; a jaz sem jej rekel, da ni treba, in hrabro šel navzgor po stopnicah. Njanja je vsa v strahu odbežala: ne vem, je li šla buditi Spiridona, ali se je hotela le sama rešiti, samo izginila je in jaz sem ostal sam.

Ko sem dospel na vrh, sem šel nekoliko naprej in svetil si s svečo svoj pot. Toda njen slaboten plamen je razsvetljeval le majhen prostor, vse drugo je bilo v globokej temi . . .

Kar se prikaže iz nje ženska postava in se mi vrže plakaje pred noge. Ko sem pogledal, spoznal sem v njej našo perico, tiho in skromno ženico, katera je živela pri nas že okolo jednega leta. Na pol oblečena, z mršavimi lasmi, tresla se je, kakor da ima mrzlico. Jaz sem jo vzdignil,

kajti tuje vino v Italiji nikakor ne more konkurirati z domačim, italijanskim.

Po takem Italija sebi čisto nič ne škoduje, ako zniža carino na vino, ako mora zajedno tudi Avstrija znižati carino na italijanska vina; trpele bi pa neizmerno naše pokrajine, ako Avstrija zniža uvoznino na italijansko vino.

A uprav to more se vsak trenotek dogoditi v prihodnjih 12 letih, ako stopi v veljavo trgovinska pogodba z Italijo, kakoršna se je predložila.

Kajti v konečnem zapisniku k tej pogodbi, pod točko III. k tarifi avstrijski B. št. 5, določeno je, da kadarkoli Italija, dokler velja ta trgovinska pogodba, zniža carino na vino na 5 frankov in 77 cent. mora tudi Avstrija — ne da bi trebalo kacega posebnega dogovarjanja — v istem trenutku znižati uvožno carino za italijanska vina na 3 goldinarje 20 novč.

Ker torej naše vino ne more v Italijo, — kajti tam je italijanskega vina v obilici — nam Italija ne stori nikake usluge, ako zniža carino na naše vino; mi pa dovolimo Italiji v tem slučaju velik poboljšek.

Evo vam približnega računa.

Denimo, da Italijan na licu mesta zahteva za hektoliter vina makari 20 frankov v zlatu, kar bi pa mogel le za najizvrstnejša vina; voznja do nas bi ga stala približno samo 2 franka in 50 cent., a uvozna carina 8 frankov, (3 gold. 20 novč.) Skupna cena bi bila torej za hektoliter 35 frankov 50 cent., ali v našem dnarju 14 goldinarjev 20 novčičev v zlatu.

Po tej ceni morali bi torej mi prodajati svoja najizvrstnejša vina, da odbijemo naval italijanskih vin.

Preteča nevarnost je pa še večja, kajti ljudje, dobro poznavajoči razmere v Italiji, so izračunali, da bi hektoliter srednjega, za svetovno trgovino še zadosti dobrega vina stal s a m o 10 gold.

Ako pomislimo, da se sedaj pri nas srednji teran prodaja po 16 goldinarjev,

— Nastasija, sem jo prašal, — kaj delaš tu v podstrešji po noči?

Ta hip se je zaslišal šum in v kotu podstrešja sem zagledal umazano, raztrgano plevnico, na njej pa nekega možkega, kateri ni bil manj umazan in raztrgan. Ko sem se približal, ta ni vstal, ampak samo nekaj zagodrnjal in pobalinski zmerjal.

— Kaj pomeni to, Nastasija? sem prašal strogo. — Kdo je ta?

— Mož, gospo, zaječala je ona, — moj mož! . . . Oprostite!

Nastasija ni bila še stara ženska z lepim, prijetnim obličjem; v naši hiši smo jo vsi ljubili radi njene uslužljivosti in prijazne nravi.

Jaz jo nesem hotel strahovati.

— Ako je pa mož, sem jo prašal, — zakaj se tukaj valja? Ali nema drugega prenočišča?

— Ne, gospod, odgovorila je ona in dalje ihtela, — on je velik pijanec, zato ne more nikjer ostati.

— Kako je pa prišel sem?

— Prišel je nekoč popolnoma pijan, a proč ne gre, naj ga podim, kolikor hočem. Zato sem ga skrila v podstrešji, da se naspi, ker se valja tam stara plevnica. Potem se je sam navadil, je nadaljevala,

izgubiti bi morali torej dobro tretjino cene našega vina. To bi pa značilo, da se trud kmetu poplača za jeden tretji del slabše in da se je vrednost vinogradov zmanjšala za tretji del.

Škoda, koja bode trpele Istra, Primorska in Dalmacija se danes niti ne da proračunati, ako se obstini to znižanje carine in da traja celih 12 let.

Nujna potreba je torej, da se dogovore naši vinorejci, občine, gospodarske zadruge ter odpošljejo prej ko prej peticije na visoki državni zbor na Dunaji, da se predložena trgovinska pogodba z Italijo tako premeni, da se izbrše določba zaključnega zapisnika III, št. 5. ali pa, da se ukrene na katerikoli drugi način, da vina iz Primorja avstrijskega in Dalmacije ne bodo toliko trpela na svojih cenah radi pogodbe z Italijo.

Takova peticija mora biti kratka, pisana seveda pristojno in treba, da jo izroči kateri izmed poslancev. Ta poslednji mora jo torej v roko dobiti.

Kolikor smo doznali, odločila sta se naša poslanca dr. Laginja in Spinčić glasovati proti pogodbi z Italijo, ako se ne spremeni, kakor zahteva previdnost; nadejamo pa se, da se tudi ostala dva zastopnika isterska dr. Rizzi in dr. Bartoli — dasi sta Italijana — zavzameta za to, da se odvrne od naših pokrajin preteča pogibelj in škoda.

Prošnja mora biti po prilici tako-le sestavljena:

(Notri)

Visoki državni zbor!

Teh dni pridejo v razpravo trgovinske pogodbe države naše z Italijo, Nemčijo in Belgijo.

Kakor nas veseli, da e. kr. vlada skuša skleniti stalne in dolgetrajne pogodbe se sosednjimi državami, takó nas je užalilo čuti, da stoji v novi pogodbi z Italijo v zaključnem zapisniku pod III. ad tarif B, točka 5, določba, da, ako bi Italija mej trajanjem pogodbe znižala carino od vina na 5 frankov in 77 cen., mora tudi Avstrija znižati uvozno carino za italijanska vina na 3 gold. 20 novčičev.

V tej določbi vidimo mi veliko pogibelj za cene vin iz avstro-ilirskega Primorja in Dalmacije, tem bolj, ker je jako mogoče, da te pokrajine ne bodo več mogle izvažati svoja vina na Francosko in ker je po določenih novih pogodbah uvoznina za naša vina na Nemško mnogo večja, nego bi bila v slučaju znižanja uvoznine italijanskih vin v avstrijske pokrajine.

— prihajati vsako noč, a odkrižati se ga ne morem.

Je to že dolgo časa?

— Že tri tedne, je dejala in sama očividno priznavala svojo krivdo.

Mene je začelo to jeziti.

— To se no sme, Nastasija; takega nerada ne bode nikdo trpel. Pijan postopač, nikomur znan, nočuje skrivno v podstrešji, a vi niste zinili nikomur besedici o tem. Da bi bili povedali meni, bi vas bil že rešil tega moža; toda dovolj, je li še vaš mož?

— Še, še, gospod.

Pri tem se mi je zopet hotela vreči k nogam, a jaz sem jo udržal.

— Dasi je pa mož, je vendar to skrajni nered. Takoj pošljem po hlapca in ga odpravim.

Ta hip se je pokazala za menoj luč in obrnivši se sem zagledal Spiridona, kateri je korakal z lučjo v rokah dalje v skrajnej skrbi in strahu, ne vede, koga vidi pred seboj: pravega gospodarja ali njegov duh, in kake postave se gibljejo tam v kotu podstrešja — ljudje ali zlo-deji? Toda prepričavši se, da je pravi gospodar, šel je hrabro k meni . . .

— Spiridon, sem mu rekel, — tam se valja nek pijanec, katerega je treba odpraviti na policijo.

(Dalje prih.)

Misel, da se Italija dosedaj ni poslužila gori omenjene določbe, nas ne more potolažiti; vse zlo tiči v tem, da se je lahko vsaki trekotek poslužil ter zadá smrtni udarec produkciji našega vina, koje se, da govorimo resnicu, ne more drugod prodajati nego v državi sami.

Ako prav Italija zniža uvoznino za naša vina, nam ne bi to čisto nič koristilo, kajti naša vina v Italiji ne bi našla kupcev radi množine in nizkih cen italijanskih vin.

Po znižanju naše uvoznine za italijanska vina od 20 gl. na 3 gl. 20 nvč. od 100 kil., torej približno od jednega hektolitra, znižala bi se cena našim vinom toliko, da bi se niti ne izplačalo nadaljnje obdelovanje vinogradov, ki je že tako ali tako zadosti težko; ali pa bi se v najboljšem slučaju morala znižati plača delavcem in vrednost vinogradov za toliko, da bi se še ono malo blagostanja, kolikor se ga je pokazalo v poslednjih letih, obrnilo v siromaštvo in izgubo vsakatega kmečkega kredita.

Kajti: ako druge pokrajine prostrane države naše morejo izvažati v tujino žito, živila in industrijalne proizvode — nimata Primorje in Dalmacija ničesar, s čemer bi se ona škoda poravnala. Tema je vino jedini proizvod, kojega moreta prodati; in z denarjem, kojega dobivajo ljudje za vino, nakupiti si morajo hrano za lep del leta, poplačati obdelovanje zemlje in davke ter si preskrbeti druge potrebščine za življenje.

Z ozirom na vse tu navedeno prosimo, da visoki državni zbor ne odobri klauzule III, št. 5. zaključnega zapisnika k novi trgovinski pogodbi s kraljevino italijansko, ako noče prepustiti pokrajin Goriško, Istersko in Dalmacijo pogibelji gotovega gospodarskega prodaja.

(Datum in podpis).

Zunaj:

Visoka poslanska zbornica državnega zbora na Dunaju.

Peticija

(tu se zapiše ime občine ali gospodarske zadruge; ako predlagajo peticijo posamičniki, zapiše se samo prvo ime se številom drugov.)

za spremembo predložene trgovinske pogodbe z Italijo.

Državna užitnina v tržaški okolici

Slavno uredništvo „Edinosti“!

V velecenjenem Vašem listu z dne 30. m. m. št. 103 priobčili ste na prvem mestu peticijo, ki smo jo mi Rojanski kmetje poslali državnemu zboru v namen, da bi se črta užitninskega davka od naših vinogradov nazaj potisnila. Peticija ta ni bila namenjena javnosti; sicer bi jo bil prijavil Vam prvopodpisanec, ali jeden njegovih bratov, takoj one dni, ko se je podpisavala. Imeli smo tehtnih uzrokov za to, da se peticija ne da objaviti po novinah. To vidi se sedaj. Ne motimo se tolikanj, ako trdimo, da je dal priobčiti peticijo uprav oni odličnjak, kojega sovražno in bedasto pobijanje naših pritožb in tožb v Vašem listu koj sledi peticiji. Imamo opravico sum, da je bila peticija kar utihotapljena Vam v roke. Da se ne strinjate z nazori onega čudnega odličnjaka, je znak Vaše poštenosti; toda modrejše bi bili učinili, da niste natisnili njegovih bedastih modrovanj, ponudeni čitateljem v članku: „Državna užitnina v tržaški okolici“.

Iz celega tega članka njegovega puhti ne le njegova zla volja zoper nas, marveč golo hrepenenje nam škoditi na vsaki način, ovajajoč nas kot lažnjivce nasproti oblastvam in ljudem, ne poznajočim naših britkih razmer. Tudi nam se zdi umestno, da spregovorimo o tej zadevi toliko besed, kolikor jih absolutno treba v resen od-

govor. Mi smo prepričani, da so vse naše tožbe in pritožbe osnovane in opravilene: osnovane na dejanskih razmerah našega kraja, opravilene v vsakdanjem našem življenju, in da vse stvari slone na nerazumni resnici, katere opovreči ne more ne oni Vaš odličnjak, niti katerakoli si budi oblast. Kdor pozna naše razmere, ve, da ne uvažamo v Trst nikakoršnega blaga; razun od boljših kmetov nekoliko mleka in kako pest zelenjadi, da imamo skupilo za sol in začimbo.

Gorostasno nevednost razodeva svetu dopisnik-odličnjak o vinu. On trdi, da okoličan, živeč zunaj užitninske meje plača več davka od „božje kapljice“, nego okoličan, ki biva v užitninski meji. Resnica je, da moramo mi, ki smo v krogu užitninske črte, plačati gl. 7 užitninskega davka za hektoliter od vsega doma pridelanega vina, tako da nimamo svobodne niti jedne same kapljice vina za domačo potrebo in si moramo pivno pravico resno kupiti. In koliko plača užitnina naš zunaj užitninske meje živeči sosed? Nič. Ako proda vino v Trst, plačati mora užitnino na meji kupec in ne on. Ako pa odpre „osmico“ ali krčmo doma, plača on le blizo 4 gold. točarine financi, čepnine magistratu pa ne plača nič. Ako od nas kdo dene „osmico“ plačati mora prvo leto čepnine 15% od cene, po koji toči vino, financi pa je že prej plačal 3 gold. davka od hl. Če se mu povrnejo pri čepnini oni gl. 4, je še vprašanje? Da smo se pogodili s finančno upravo glede plačevanja davka od vina in da je ta uprava olajšala nam plačevanje davka toliko, da nam je dovolila štiri plačilne obroke, je res. Vse to pa velja le za prvo leto kot prehodno dobo v nenavadne razmere. Res pa ni, da je užitnina za nas povprečna in manjša; nego mi plačamo popolno užitnino.

Dalje ni res, da smemo porabiti, oziroma prodati do deset odstotkov natrganega grozdja, ne da bi plačali užitnino od tega. Take predprave mi ne poznamo in je tudi uživali nismo. Sicer bi mi radi poznali onega vinogradnika, ki bi rajše prodajal grozdje, nego delal vino. Tako bistroumnost privoščimo od srca radi odličnjaku, ki si ustvarja po svojih puhlih možjanih pravi „pravcati narobesvet“.

Ne manj gorostasno nevednost razodeva svetu dopisnik glede na užitnino in kupčijo z jagnjeti, prašiči in domačo perutnino. Vsak bi lahko vedel, da je nam okoličanom sploh nemogoče rediti živino in perutnino. Za perutnino mi kmetje v Rojanu, Škorklji in na Greti vsaj nimamo prostora; za živinorejo pa absolutno treba pašče. Kde vidi odličnjak v celi okolici širne pašnike, košenice, travnike in detoljšča? K večjemu, bi dajali Ketnarski bregovi borno pašo malobrojni ovčji stadi.

Res, obilega brezuma treba in pepkenske zlorolje, da se hoče nam nekaj urivati, česar že po prirodi biti ne more! Dá, obilo treba teh krasnih kreposti v to, da se nas hoče opisovati pred svetom, kakoršni nismo in tudi nikdar ne bodemo! — Ako pa dopisnik-odličnjak valed utelesjenja velicega dela dolnje okolice v veliko zaprto mesto prve vrste uživa nebeško mano in pije pravi pravcati nektar, tek mu! Toda mi se bomo branili tega blagoslova z vsemi zakonitimi sredstvi, v trdni volji in vso srčnostjo, ker nam proti bližajoči se in gotovi pogin. V dosegu našega cilja nam pomozí pravični Bog!

Najodličnejšim spoštovanjem Vaš naročnik

Jakob Bole

za se in v imenu vseh Rojanskih kmetov.

Dostavek uredništva. Vaš dopis priobčujemo drage volje, ker nam je v prvi vrsti namen pospeševati koristi okoličanov. Da se pa tako velevažno gospodarsko uprašanje premotruje vspešno, treba je čuti menenja z vseh strani. To je bil jedini povod, da smo priobčili rečeni članek, na kojega se Vi toli jezite,

da-si se i mi z njega vsebino ne strinja mo. Jezite se tudi, da smo priobčili Vašo peticijo državnemu zboru, češ, da ni bila namenjena za javnost. Ali dragi gospod, tu Vam moramo že povedati, da imate — kako bi zasukali besedo, da Vas ne razžalimo? — jako čudne nazore o parlamentarizmu. Zapomnite si: vse, kar se obravnava v državnem zboru, je za javnost in v tem slučaju tembolj, ker je naš državni poslanec to peticijo posebno priporočal v javni seji. Peticije rojanskih posestnikov nam ni nikdo „podtaknil“, ampak ponatili smo je iz stenografskega zapisnika seje poslanske zbornice z dne 17. decembra, kojega dobivamo redno, kadarkoli se v državnem zboru obravnava kakva zadeva, za nas važna. Čudno, zares čudno je, da se jezite, ker smo prijavi Vašo peticijo, kajti vsaka druga oseba, občina ali korporacija je še zadovoljna, ako se pótém časopisja podpirajo slični koraki. In tudi da nismo mi prijavi peticije, postala je javna, kakor hitro je prišla v stenografski zapisnik. Ne vemo sicer, na koga cikate kot našega dopisnika, a stavili bi svojo glavo, da se motite.

Različne vesti.

Odlikovanje. Kakor javljajo dunajske vesti podelilo je Njeg. Velikantstvo, cesar avstrijski, italijanskemu ministerskemu predsedniku Rudiniju veliki križ Stefanovega reda.

Prestolni govor, s katerim se je dne 5. januarja zaključil državni zbor ogerski, konstatuje prijateljske odnošaje z vsemi državami brez izjeme ter povdarja obstoječe zveze, ki so porok miru. Trgovske pogodbe ojačile bodo politično zvezo se sosednjima državama. S sosedi na jugu in jugovzhodu sklenemo skoro gotovo kwalu trgovske pogodbe. Kot uzrok razpuščenju državnega zbora navaja prestolni govor željo, da bi novi zbor mirno kar preje mogoče pričel obravnavo o pripravljenih načrtih za reformo.

I. številko našega lista poslali smo na ogled nekaterim poznanim rodoljubom. One gospode, ki soglašajo z našimi načeli in nas žele podpirati v rodoljubnih namelih naših, prosimo, da nam takoj objavijo, žele-li prejemati naš list ali ne.

Peticije državnemu zboru. Onim gospodarskim zadrugam, občinskim glavarstvom in pojedincem, koji namerujejo odposlati peticije državnemu zboru radi vinske carine v pogodbi z Italijo, priporočamo iskreno, da to store prej ko prej, tako, da peticije prispejo na Dunaj vsaj do 10. t. m. in to v roke jednega izmed poslancev. Iz Istre naj se določijo jednemu nastopnih gospodov: Vekoslav Spinčić, Ivan Nabergoj, dr. A. Gregorič in dr. Matko Laginja. (Naslov je: Wien, Abgeordnetenhaus.) Peticije dobe se tiskane v tiskarni Dolene in razpošlje politično društvo „Edinost“ potrebne tiskanice raznim občinam. Ako bi katera občina, ki nameruje peticijonirati, ne dobila tiskanice, prijavi naj to takoj našemu uredništvu. Peticije so tiskane samo v hrvatskem jeziku, da ne narasejo preveč stroški. To pa nič ne dá, ker ne treba družega, nego podpisati in izpolniti rubrum.

Za „božičnico“ so še darovali: g. Ed. Legat 4 gl., g. Justina Trobec eno dekliško obleko, g. in g. Urbančić 2 gl., (izročila gospe Metliković v ta namen).

Za žensko podružnico nabrala je g. Metliković v krmi „Vittoria“ 3 gl. 40 kr. Vsem darovateljiam izreka se najsrčnejša zahvala.

Načelnništvo ženske podružnice sv. Cirila in Metoda.

Izkaz darov „božičnico“ otr. vrta v Rojanu (dalje) Gosp. Pogorelec Ant. 2 gl., č. g. Gomilšak 1 gl., Janko Debelak 50 nvč.

g.čna učita Pakiž 1 gld. 20 nvč. g.a Ana Pipan 1 gl., g.a Tekla Geurs 1 gl., S. M. Geuser 1 gl., g. N. H. 1 gl., g. N. N. v Barkovljah 2 gld., g.a Ivanka Mihelič 1 gl., g. R. Mihelič 50 kr., g.čna Olga Mihelič 50 kr., g. Franjo Dolenc 6 gl., g. P. 1 gl., g.a Ir. Abram 1 gl. g.a Vekosl. Valenčič 2 ruti 3 robe 2 kapi 1 par nogovic, g.čna Bogomila Valenčič 1 ruto 2 robe 2 para zapestnic in 1 par nogovic, g. Volk 1 gl. (Konec prih.)

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti ostalo je „koražni družbi“ v Štokčevje „osmici“ na Kontovelju dne 3. t. m. 1 gl. 21 kr.

Koncert „Slovanskega pevskega društva“, bode, kakor smo že javili, 17. t. m. Prezanimivi program priobčimo prihodnjič. Slavno občinstvo opozarjamo že sedaj, da si pravočasno preskrbi sedeže, da ne nastanejo neprilike, kakor pri zadnjem koncertu. Kje se dobivajo sedeži, povedo dotična vabila.

Občni zbor „Pevskega in bralnega društva na Opčinah“ bil je dne 31. decembra 1891 v Malalanovih prostorih; sešlo se je 60 udov. Podpredsednik, gosp. E. Drašček, odpre ob 7½. uri zvečer zborovanje, pozdravi navzoče, predstavi zastopnika oblasti g. Černeta, ter zakliče trikratni živio presvetlemu cesarju. — Tajnik — Vremec — poročal je o društvenem delovanju v pretečenem letu, iz kojega poročila je razvidno, da je društvo imelo v tem času 10 časopisov, 222 knjig, katere si je društvo prisvojilo po nakupu in po dobrovoljnih darilih raznih gospodov in slovenskih zavodov, na čemur se jim tajnik iskreno zahvaljuje, želeč: Bog jim poplačaj. — Društveni pevci naučili so se v tej dobi 24 novih pesmi. — Društvo priredilo je v teku leta 2 veselici, koje ste se obe v vsakem obziru prav dobro obnesli. V posebno dolžnost si šteje društvo, hvalo izreči g. F. K., kateri je v vročih (poletnih) dneh posebnim trudom uril domače fante in dekleta za narodni pres „Kolo“, koji se je prvič plesal na okoličanskih tleh dne 6. septembra in tako izborno, da je marsikateremu gledalcu mogočno plulo srce, videčemu „cvet mladosti“, odičen z narodno obleko ter gibajoč se v širnem krogu. Spominjala se bode mladina v bodočih letih — ako je dočaka — onega dne, za kojega se je toli vestno pripravljala, sobi in svojem učitelju v čast in ponos.

Društvo udeležilo se je tudi dveh pogrebov, ter pelo nagrobnice.

Blagajnik, g. Danev, izkažuje, da je društvo imelo dohodkov 365 gld., stroškov 332 gld.; torej ostane gotovine 33 gld. Temu poročilu sledila je volitev novega odbora. Izvoljeni so: gg. Ivan Gorup predsednikom, Edward Drašček podpredsednikom, Ivan Daneu blagajnikom, Ant. Vremec tajnikom, J. Maria Sosič Tončken, J. Maria Sosič Tilhov, Ferdo Ferluga in Josip Hrovatin odborniki. — J. Maria Sosič Soščev, Ant. Turk in Jak. Vremen pregl. računov. Koncem volitve vstane novoizvoljeni gosp. predsednik Ivan Gorjup, se zahvali na časti in skazanem zaupanju ter obljubi po svoji moči skrbeti za skupno delovanje v društvu.

S tem je bil dnevni red končan in se je pričela prosta zabava s tombolo in petjem, pri kateri so se udje dobro zabavali ter tako v skupnem društvenem veselju doživeli — srečno in veselo novo leto! z naslednjim voščilom:

Staro leto smo končali
In začeli novo smo,
Nismo rabli še očali
Ker je zdravo b'lo oko —
Bog ohrani je tako.
Tudi zdravje Vam privoščim
Na telesu, — duši tud'.
Bog poplačaj Vam vaš trud
Tam na njivi in na polji
Senožeti in v kleti.
Bog Vam daj zaslužka dosti,
V letu, zimi in v postí.

Da bi danes leto dal
Vsak zmed nas za en bokal.
In zahvalil stvarnika,
Kteri nam vse dobro da!

V.

Tržaško podporno in bralno društvo vabi vse družabnike, družabnice, prijatelje društva in sploh sl. občinstvo na društveni veliki ples, koji bode v soboto dne 9. januarja 1892. v redutni dvorani gledišča „Politeama Rossetti“ (Uhod je: via Chiozza). Pri plesu svira orkester c. kr. pešpolka št. 87 iz Trsta. — Ustopnina 50 nvč. za osebo brez izjeme. — Začetek plesa je ob 9. uri zvečer in konec ob 5. zjutraj. Ker je čisti prebitek plesa namenjen v društveno dobrotvorno svrhu, se radodarnosti ne stavljajo meje. — NB. K plesu je priti v navadni praznični obleki. Ustop imajo tudi po povabljenih pripeljani gostje. — Ustopnice se prodajajo uže sedaj v uradni družta (via Valdirivo 19), v kavarnah „Commercio“ — „Tedesco“; pri g. A. Kalanu (via Caserma 6), pri g. Iv. Prelogu (via Molino a vento 3), pri g. Kržetu (Piazza S. Giovanni 1), pri vseh članovih vodstva in svetovalstva, kakor tudi na večer plesa pri blagajnici od 8. ure naprej. — Kdor se želi neprosiljeno zabavati in ugodno plesati v prostorni krasni dvorani naj ne opusti lepe prilžnosti, kajti plesna dvorana in orkester vojaške godbe sta porok, da se plesalcem hoče ugoditi v vsakem oziru.

„Zabavni plesni venček“ — „Delalskega podpornega društva“ bil je jako dobro obiskan — nad vse pričakovanje; prvo četvorko plesalo je okolo 60 parov — Med odmorom nastopila je gosp. A. Arhova, katera je jako razumno deklamovala „Kronanje v Zagrebu“. — Žela je burno pohvalo od strani občinstva. — Komičen prizor: „On je pa res neumen“ je dopadal občinstvu in sta ga srečno izvedli g. Babuder in g.čna Anderličeva. — Kakor čujemo napravi „plesni odsek“ imenovanega društva zadnji venček dne 29. februvarja 1892.

Vabilo na veselico, katero priredi pevsko društvo „Danica“ na Kontovelju dne 10. januvarja 1892. v prostorih gostilne „Štoka“. Spored: 1. Hajdih: „Želje Slovenjana“, zbor. 2. Volarič: „Slovenski svet“, zbor. 3. Gregorič: „Jeftejeva prisega“, deklamacija. 4. Nedved: „Dekletu“, poluzbor. 5. Kocjančič: „Spoved“, zbor. 6. Rieder: „Potpourri slov. napevov“, godba. 7. Dr. Bleiweis: „Bob iz Kranja“, veseligr. 1. dejanju. 8. Ples. — Ustopnina k veselici 20 kr. Sedež 10 kr. Ustopnina k plesu za gospode gld. 1. — Začetek ob 6. uri zvečer.

Iz Pulja se nam piše: Čitalnica naša preselila se je v nove, jako lepè pritlične prostore v hiši gosp. Skračina. Tu smo prvokrat obhajali tradicionalni „Silvestrov večer“ godbo, petjem, tombolo in plesom. Veselica vrčila se je do 1. uri popolnoči v najlepšem redu in v zadovoljnost nas vseh, kar prileti skozi okno ob 1. uri popolnoči velik kamen, ki je razbil steklo 2 m. visoko in 55 cm. široko. Kamen zadel je najprvo jednega goslača v koleno in je potem odletel mimo glave neke gospodovine. Hvala Bogu, da se ni prigodila nikaka nesreča. Pohiteli smo seveda hitro na ulico, a zapazili nismo nikogar — tudi straže ne. Tako skrbe pri nas za red in varnost. Po tem neprijetnem „intermezzo“ nadaljevala se je veselica. Drugi dan pa smo morali „rolo“ nizko doli spustiti, da se ni videla luknja. To pa je naše nasprotnike tako jezilo, kakor da je steklo kar čez noč postalo zopet celo. Jexi tej dali so duška s tem, da so dne 2. t. m. na večer vrgli drugi kamen, ki je razbil zopet jedno steklo. Kamen je bil prilično velik ter je zletel sredi dvorane. Koščeki zazdrobljenega stekla prileteli so na bralno mizo. K sreči tudi ta kamen ni nikogar poškodoval. Stopivši na ulico zapazili smo gručo fantalinov in dokaj družega ljudstva — a straže zopet ni bilo videti. Se lo ko smo dogodek priavili

glavni straži, poslali so nekoga gledat, kaj da prav za prav je. Taki so torej naši odnošaji, tak red vlada pri nas! Ali mi se ne vstrašimo — tudi ako nam pobijejo vsaki dan jedno steklo.

Od kodi pa ta jeza naših nasprotnikov? Glavni vzrok je ta, ker imajo naši prostori krasno pozicijo in so na lepem videzu (poleg društva „Operaja.“) Novi lokali naše čitalnice so krasnejši, nego oni društva „cabineto di lettura“. Sedaj sicer še ni vse v redu; marsikaj treba še nabaviti — in seveda tudi v žep seči —, ali ko bode vse dovršeno, reči bomo smeli: to je lep korak naprej!

Iz Kanala nam pišejo: Bližajo se volitve v občinski zastop. Marsikomu je še v neprijetnem spominu postopanje nekaterih predrznih vsiljencev, ki so toli nepošteno in zvižadno ravnali z volilci pri zadnjih volitvah. jih rotili, jim druga imena na listke zapisovali, zlate gradove obetovali in Bog si ga vedi še kakšnih zvitih sredstev se posluževali, da so le — iz namenov, nam dobro znanih — prodrli se svojimi kandidati v občinski zastop Kanaleki. Volilci! bodite oprezni, obrnite takim hrbet in ne poslušajte njih navidezno sladkih besedi. Ker takih namen je le blagor „žepa“, nikakor pa ne blagor občine, katero „geslo“ imajo navadno le ob takih prilikah na jeziku, blagor občine jim je pa le „peto kolo.“ Mi pa bodemo, ako se bode v dan volitve ponavljalo tako nepošteno postopanje priobčili imena takih vsiljencev in tako postopanje po zaslužnju grajali. Studiti se mora slehernemu, kako se taki ljudje volilcem dobrikajo in jih love v svoje zanjke. Svetovali bi, da bi zavedni možje dan volitve povsod pazili ter volilce pred takimi „agenti“ varovali.

Toraj volilci pozor!

Kanalec.

Vabilo k veselici, koje priredi društvo Čitalnica v Dekanih dne 24. januvarja 1892. Program priobčimo prihodnjič. K obilni udeležbi uljudno vabi ODBOR.

Vabilo. Čitalnica v Podmelci imela bode v nedeljo 10. t. m. v hiši Luka Breliha ob 2½. uri popoldne svoj **dvajseti** glavni občni zbor. Spored: Predsednikov nagovor, tajnikovo in blagajnikovo poročilo, volitev novega odbora, pogovor o naročbi časopisov, naveti in predlogi. Posebna vabila se ne razpošiljajo. Društvenike vabi tem potom k udeležbi

ODBOR.

Iz občine materijske prejeli smo daljši dopis, podpisan od več občanov, v kojem se bridko priložujejo, da se denar, ki preostaje od popraviljenja farovža v Brezovici, ne porabi tako, kakor je bilo namenjeno: da se namreč ne izroči g. župniku, da pokrije neke še neplačane stroške in — ako bi še kaj preostalo — da obrne ta preostanek za poprave v cerkvi. Občinski očetje so namreč sklenili, da se denar razdeli mej davkoplačevalce. Za to so se potezali najbolj taki, ki niso nič vplačali, dočim so oni, ki so denar zložili, za to, da se preostanek porabi tako, kakor je bilo namenjeno, ali vsaj za poprave cerkve. Ako so pa občinski očetje dosledni, morali bi tudi oni denar, kojega je županstvo baje prištedilo — nekateri govore o 600, drugi o 1600, a tretji celo o 2000 gld. — razdeliti mej davkoplačevalce, kajti tudi ta denar so občani složili. To pa nikako čudo, ako je občinski zastop kaj prištedil, kajti doklad imajo — tako trde gg. dopisniki — toliko, kakor malo kje drugod. Navadno so imeli 70—80%. leta 1889 — ker je bilo treba 50% za popraviljanja farovža plačati — so imeli 126%, letos pa 120, 140% in neka vas celo 140%. doklad na vsaki goldinar. Davki naj se nam znižajo! — vsklikajo konečno dopisniki.

Poskus samomora. 26letni sollicitator Josip Trampuš skušal se je večeraj usmrčiti v svojem stranovanju s tem, da si je kroglo iz samokreca pognal v usta. Nesrečneža so prenesli v mestno bolnico. Kot uzrek poskusa samomora navel je

Trampuš, da je izgubil prejeto svoto 35 gld. in nekatere jako važne spise.

Umrljivost v Trstu. Od nedelje dne 27. decembra do soboto, dne 2. januarja, umrlo je v Trstu 111 oseb in sicer 55 moških ter 64 ženskih. V istem tednu prošlega leta umrlo je 91 oseb, torej letos 20 več.

Popotnikov koledar za l. 1892. za slovenske učitelje, izdal in uredil **Mihael I. Nerat**, nadučitelj in urednik „Popotnika v Mariboru, založil in tiskal **Dra-gotin Hribar**. Kaj ukusno vezani ta koledar ima obilo gradiva kaj primerno razvrščenega, tako da je skoro neizogibno potreben vsakemu učitelju. Cena temu koledarju je 1 gld. 35 kr.

„Učiteljskega tovariša“ prva številka ima nastopno vsebino: Dve in trideseto leto. — Postojnski: Slovensko učitelstvo o novem letu. — — — O zboljšani učiteljskih plač na Goriškem. — Lj. Stjasny: Podobie v abecedniku. — Prof. Fran Orožen: O zemljepisnem pouku. — I. Marn: Knjiga slovenska. — Uprašanja in odgovori. — Listek. — Književnost. — Naši dopisi. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

„Kmetovalec“. Obseg: Ob novem letu — Staja za plemene svinje. — Govor držav. poslanca in člana glavnega odbora c. kr. kmet. družbe g. Fr. Povšeta. — Dobra maža za kopita. — Kako vzrejati žrebeta. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Tržne vesti. — Inserati.

Svoji k svojim! Rojake naše v mestu in po deželi prosimo najskroneje, da kupujejo potrebne stvari v prvi vrsti pri onih tržaških trgovcih in obrtnikih, ki se oglašajo v našem listu. To je naravnost dolžnost vsakemu rodoljubi, kajti le po tej poti otresti se moremo pogubonosnega upliva nam nasprotnega ptujega kapitala.

Listnica uredništva.

K. Š. Lokavec: prejeli. — I. V. Ostrožno brdo: prošnji Vaši bodi ustrezno; I. M. Kotor: storili smo, kakor ste zahtevali. — I. T. Nabrežina: poravnano do 31. decembra 1891. — A. K. Pregrada: poravnano do 31. decembra 1891 — Čitalnica Dekani: „Brivec“ ne izhaja več. Smo zaračunali 4 gld. za „Edinost“ za leto 1892. — G. K. Materija: prejeli. — A. S. Vipolže: poravnano za leto 1891.

„Slovanski Svet“,

ki izhaja v Trstu dvakrat na mesec na 16 velikih straneh, ima v vsaki številki članke o politiki Slovanov v obče in avstro-ogerskih posebe, potem članke in spise o slovanski kulturi, posebno o slovanski umetnosti kot taki in umetni obrti posebe, učene razprave in kritike o cerkvenih vprašanjih, o slovanski literaturi, redna poročila iz Rusije, pa tudi iz drugih slovanskih krajev. Zabeležuje najvažnejše dogodke vseh slovanskih narodnostij, dežel, držav in pa literaturo, ki se dostaje Slovanstva kot takega. Priobčuje tudi pesmi, odstavke in sestavke po izvirnikih iz vseh slovanskih jezikov, posebno pa takih, kateri so pisani v cirilici. Slovenske pesmi in cirilici se posebe razlagajo. V cirilici se priobčujejo tudi slovenske pesmi in slovenski sestavki kakor tudi prevodi n. pr. slovanskih pesmij na ruski jezik.

Leta 1892 se začne takoj od začetka priobčevati večja za Slovence in v obče zapadne Slovane važna razprava o rimski, potem pa grško-slovanski liturgiji.

„Slovanski Svet“, namenjen na prvem mestu slovenskemu naobraženemu občinstvu, je popolnoma od vsake stranke in v obče od vsake strani nezavisno glasilo, in stoji na leto 4, pol leta 2 in četr leta 1 gld.; za ljudske učitelje in dijake pa na leto gld. 3.60, pol leta gld. 1.80 in četr leta 90 kr. Naročnina se pošilja podpisanemu v Trst.

Fran Podgornik,
izdajatelj „Slovanskega Sveta“
v Trstu.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghiga in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskalice. Cl.

Ivan Prelog priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2, (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Molin a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. C.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in š. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (blizu tohtnice Rosada) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosičiča neverjetno v ceno. Cl.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarnarje „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Cl.

Andrej Kalan, čevljar v ulici „Caserma“, priporoča se najtopleje slovenskemu občinstvu. Najelegančnejše ter solidno delo in točna postrožba. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserma“, glavni shajališči tržaških Slovincem vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrožba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Martin Krže, trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pleteno itd. itd. Cl.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod v Trstu), Piazza della Caserma št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska dela po ugodnih cenah. Cl.

Gostilna „Alla Croce di Malta“ Via Valdirivo št. 19 (poleg Piazza della Zonta) priporoča se najtopleje tržaškimi Slovincem in na deželi. Toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Za obilni obisk prosil gostilničar Ivan Širca. Cl.

Grlema bol kašalj, hreputavica, promuklost, nazeh, zadavica, rora, zapala ustijuh itd. mogu se u kratko vrijeme izliječiti rabljenjem

NADARENH 1-8

Prendinijevih sladkišah

(PASTIGLIE PRENDINI)

Što jih gotovi Prendini. Iuobar i ljekarnar u Trstu Veoma pomažu učiteljem, propovjednikom itd. Prebdenih kašljah noćih, navadne jutranje hreputavice i grlenih zapalah nastaje kao za čudo uzimanjem ovih sladkišah.

Opazka. Vnja se paziti od varalica, koji je ponacijaju. Zato treba uvijek zahtjevati Prendinijeve sladkiše (Pastiglie Prendini) to gledati, da bude na omotu kutijice (škatalo) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima napisano na jednoj strani „Pastiglie“, na drugoj „Prendini“.

Ciena 30 nč. kutijici zajedno sa naputkom. Prodaju se u Prendinijevoj ljekarni u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijih ljekarnah svijeta. 13-52

AVGUST BRUNNER

TRST

Via Conti številka 6 a.

Tovarna strojev in železolovnica

Die Maschinen-Fabrik und Eisengießerei von August Brunner

August Brunner-ja prevzamo vsa sem spajajoča dela kakor: STROJE, PREŠE, SESALKE, ŽELEZNA OMREŽJA, STOLPE, CEVI, večja in manja POPRAVLJANJA.

übernimmt alle einschlägigen Arbeiten als: MASCHINEN, PRESSEN, PUMPEN, GITTER, SAULEN, R. HREN, grössere und kleinere REPARATUREN.

Telefon št. 291. 1-24

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Išče se ženska,

zmožna za specerijski dučan, katera bi takav posel samostalno voditi znala. 2-4 Sve dalje pove uprava „Edinosti“.

DROGERIJA

na veliko i malo

G. B. ANGELI

6-1 TRST

Piazza della Legna br. 1.

sa odlikovanom tvornicom kista

i velikim shladiliščem boja na ulje vlastite priprave. Okvire englezke, francoske, njemačke itd. itd.

Osım toga velik izbor

MINERALNIH VODA

dobavljenih ravno iz vrela zajamčene svieže, kano i:

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 3%	30-dnevni odkaz 2 1/2%
8- " " 3 1/2%	3-mesečni " 2 1/2%
30- " " 3 1/2%	6- " " 2 1/2%

Vrednostnim papirjem, glasečim na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu pripozna se nove borestna tarifa na temelju odgovodi od 15. septembra, 19. septembra in 11. oktobra.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2 1/2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Roko kakor za Zagreb, Arad, Bielitiz, Gablonz, Gradeo, Hermaustadt, Inomost, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — brez troškova.

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24-24 pri odbitku 1% provizije.

Predujmi.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosti obresti po pogodbi.

Uložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi. Trst, 11. septembra 1891. 1-24

Vinski ekstrakt.

Za trenutno napravo izvrstnega zdravega vina, kojega ni moči razločiti od pravega naravnega, priporočam to že skušano specialitetu. Cena 2 kil. (ki zadostujeta za 100 litrov vina) 5 gl. 50 kr. Receipt priloži se gratis. Jamčim najbolji vspoh in zdrav izdelek.

Spirita prihrani,

kdor uporablja moje nenadkriljivo esenco za ojačevanje žganih pijač; ta esenca podeli pijačem prijeten, rezek okus in se dobiva le pri meni.

Cena 3 gold. 50 kr. za kilo (za 600-1000 litrov) vstevši pouk o uporabljanju.

Raznu teh specialitet ponujam vsakovrstno esence za izdelovanje ruma, konjaka, finih likërov itd. najbolje in nenadkriljivo kakovosti. Receipt prilagajo se gratis. Cenik franko.

Karl Filip Pollak,

Essenzen-Specialitäten-Fabrik in PRAG. 9-50

Iščejo se solidni zastopniki.

Veliko zalogo mōke in otrob na veliko

priporoča tvrdka

IVAN H. POHLY V TRSTU

Via Coroneo št. 9. 4-11

Zahvala.

Podpisani se prisrčno zahvaljujejo vsem gg. darovalcem na venčku „plesnega odseka“ „Delal. podp. društva“ dne 2. januarja 1892., dalje gospicama A. Archovi in I. Anderlič-evi na prijaznem sodelovanju — in slednjič slav. občinstvu za tako obilen obisk.

Trst, 4. januarja 1891.

Za odsek: Janša. Babuder.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne franko!

Prečastiti duhovščini

se vlijudno podpisani priporočam za napravo crkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine, kot: Monštranc, kelihov, ciborije, svetilnic, svečnikov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim. Na željo pošljem ilustrovane cenike franko.

Teodor Slabanja

srebar v GORICI (Görz).

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne franko!

TRZASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 noč. do vsacega zneska vsak dan v tednu razun praznikov, in to od 9-12 ure opoldne. Ob nedeljah pa od 10-12 ure dop. Obresti na trižlica. 3%

Plačuje vsak dan od 9-12 ure opoldne. Zneske do 100 gl. precej, zneske preko 100 do 1000 gl. mora se odpoledati 3 dni, zneske preko 1000 gl. pa 5 dni prej. 5%

Zskomputje menjice domicilirane na tržaškem trgu po 5%.

Posojuje na državne papirje avstro-ograke do 1000 gl. po 5 1/2%.

Višje zneske od 1000 do 5000 gl. v večje svote po 5%.

Daje denar proti vkunženju na posestva v Trstu. Obresti po dogovoru. TRST, 8. septembra 1891. 1-24

Albert Reimer

urar, „Via Caserma“ št. 12, I. nadstr.

ja uže na glasu kot jako vesten in soliden popravljavec ur vseh vrst. Zato se priporoča po vsej pravici sl. občinstvu. 5-2

Nič več kašlja!

PRSNI ČAJ

napravljen po lekarničarju

G. B. ROVIS

v Trstu, Corso 47

ozdravi vsak kašelj, še tako trdovraten, kakor to spričujejo mnoga naročila, spričevala in zahvale, ki dohajajo od vseh strani in pa uspehi prvih tuk. zdravnikov.

Ta čaj je sestavljen iz samih rastlin in čisti kri; ima dober okus in velja en zavoj za 8 dni 60 nvč.

Omenjena lekarna izdeluje tudi pile za prestenje života in proti madroni iz soka neke posebne rastline, katerih uspeh je velik, posebno pri zaprtem truplu, želodčnih boleznih itd. in se lahko uživajo o vsakem času brez obzira na dijeto. Ena škatilja velja 30 nvč.

Plašter in tudi tinktura proti kurjim očesom in debelej koži — cena 3 plaštrov za kurja očesa 20 nvč. — Ena steklenica tinkture 40 soldov.

Edina zaloga v Trstu v lekarni ROVIS, v Gorici v lekarni Cristofolletti, Pontoni in Gliubie. 10-12

V tej lekarni govori se tudi slovenski.

Manufakturst in galanterist,

neozenjen, 26 let star, z izvrstnimi spričevali, več hrvatskemu, nemškemu in madjarskemu jeziku v govoru in pisavi, išče službo v Trstu. — Več v „Tiskarni Dolenc.“ 1-2

Pohišstvo

za spalne sobe, jedilne sobe in kuhinje prodaja po ugodnih cenah mizar

IVAN MASUTTI,

Via Giulia 12. 1-25

La Filiale della Banca Union TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in Conto corrente, abbonand PER BANCONOTE: PER NAPOLEONI:

3 1/2% c. prov. di 5 gni	2 % c. prov. di 20 gni
3 1/2% " " " 12 "	2 1/2% " " " 40 "
3 1/2% " " " 4 mesi fisso	2 1/2% " " " 3 mesi
3 1/2% " " " 8 "	3 " " " 6 "

In banco giro abbonando il 2 1/2% interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a flor. 20.000 — a vista verso chèque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa — Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti sino alle 5 pom. la valuta del medesimo giorno.

Assume pel propri correntisti l'incasso di conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altri principali città; rilascia a loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

Procura per propri clienti informazioni sull'Interno e sull'Estero verso il solo rimborso delle spese postali.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise nonché del incasso d'assegni, cambiali e coupons, verso modica provvigione.

c) Sconta cambiali dirette e domiciliate a condizioni correnti.

d) Rilascia assegni ed apre crediti su tutte le piazze dell'Interno e dell'Estero a modiche condizioni.

e) Sovvenziona effetti e valute.

f) Accorda ai propri committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie e ne cura gratis l'incasso dei coupons alla scadenza.

g) Vende le obbligazioni comunali 4 1/2% della Prima Cassa patriottica di risparmio di Budapest, le lettere di pegno 4 1/2% e le obbligazioni comunali 4 1/2% con premio del 10% della Banca commerciale ungherese di Budapest, le obbligazioni comunali 4 1/2% e le obbligazioni 4% con 10% di premio della Banca ipotecaria ungherese di Budapest, le lettere di pegno 4 1/2% della Banca centrale austriaca di credito fondiario, i lotti 3% 1. e 2. a emissione dall'Istituto di credito fondiario austriaco, (Boden credit) le obbligazioni 4% con lotteria (vincaita principale flor. 50.000) della Banca ipotecaria ungherese di Budapest, le lettere di pegno 4% dello Stabilimento provinciale ipotecario dell'Austria inferiore al corso di glornata. 1-12

Riunione Adriatica di Sicurtà

24-1 v Trstu.

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in na morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in reserva društva dne 31. decembra 1890

Glavnica društva	gid. 4.000.000.—
Premijna reserva zavarovanja na življenje	" 10.754.306 91
Premijna reserva zavarovanja proti ognju	" 1.612.910 22
Premijna reserva zavarovanja blaga pri prevažanju	" 33.594 10
Reserva zavarovanja proti toči	" 200 000.—
Reserva zavarovanja proti premijanju kurzov, bilanca (A)	" 163.786 91
Reserva zavarovanja proti premijanju kurzov, bilanca (B)	" 137.573 85
Reserva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	" 250.000.—
Občna reserva dobičkov	" 1.127.605 98

Urad ravnateljstva: Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiši)

Kar se dobiva strojev

za kmetijstvo in obrtnijstvo, za pohišstvo in za drugo rabo, najde se v zalogi tvrdke

Zivic in družb. v Trstu

— 62 ulica Zonta 5

vse garantirano in ceneje.

Za zdaj priporoča posebno svoje vinske stiskalnice, mline, sesalke itd. Izdeluje vodovode, mline in druge tvornice na par in na vodo.

Priporoča se omenjena tvrdka vsem rojakom za obilne naročbe.

Tiskarna Dolenc v Trstu.

Izdajatelj in odgovorni urednik Maks Cotič.